

*Olay ve olgular* – Ekim 1993'te infilak etmemiş mühimmatın bulunduğu bir askeri atış alanının yanında yer alan köyde havan topu infilak etmiş ve başvuranın oğlunun da bulunduğu altı çocuk ölmüştür. Patlamanın meydana geldiği alanın krokisi jandarma tarafından kabaca çizilmiş, birçok ifade alınmış ve bilirkişi raporu hazırlanmıştır. 1993 yılının Aralık ayında, Cumhuriyet savcısı görevsizlik kararı vererek dava dosyasını askeri savcılığa göndermiştir. Aralık 1995'te, askeri savcı yargılamaları sonlandırmıştır. Başvuran, 2003 yılının Haziran ayında bu karara itirazda bulunmuş ancak askeri mahkeme, Ocak 2004'te başvuranın itirazını reddetmiştir.

*Hukuki değerlendirme* – 2. madde (esas açısından): Mevcut dava, devletin sorumluluğunda bulunan askeri faaliyetin uygulanmasıyla ilgilidir. Söz konusu uygulamanın tehlikesi barizdi ve ulusal yetkililerce bütün yönleriyle bilinmekteydi. Atış alanının etrafı çitle veya dikenli telle çevrilmemişti ve herhangi bir uyarı levhası bulunmamaktaydı. Ancak, altı çocuğun hayatına mal olan olaydan sonra bir pano yerleştirilmiştir. İnfilak etmemiş askeri mühimmatın tehlikesi göz önüne alındığında, alana erişimin önlenmesi ve mühimmatın taşınma riskinin en aza indirilmesi amacıyla, alanın güvenliğini ve denetimini sağlamak, öncelikle askeri yetkililerin sorumluluğundaydı. Bu bağlamda, riskli alanın çevresinin açıkça belirtilmesi amacıyla alanın tehlikeli niteliğine ilişkin uyarıda bulunan levhalar yerleştirilmeliydi. Bu tür uyarıların yokluğunda, infilak etmemiş olan tüm mühimmatın yok edilmesi amacıyla atış alanının temizlendiğinin güvence altına alınması Devletin sorumluluğundaydı. Köyde yaşayan kişilerin, atış eğitimine ve infilak etmemiş mühimmatın bulunduğuyla ilişkin olarak muhtar aracılığıyla bilgilendirilmiş olması, ulusal yetkililerin, bu tür eğitim alanlarının yakınında yaşayan kişilere karşı sahip oldukları sorumluluktan muaf tutulmaları için yeterli kabul edilmemiştir. Bu tür bir bilgilendirmenin, söz konusu riskleri ciddi bir biçimde azaltması hiçbir şekilde mümkün değildi. Zira, askeri yetkililer bile söz konusu mühimmatın yerini tespit edememiştir. Tehlikenin ciddiliği dikkate alındığında, ulusal yetkililer, askeri atış alanının yakınında yaşayan tüm sivilin, infilak etmemiş mühimmat nedeniyle maruz oldukları risklere ilişkin olarak uyarıldıklarından emin olmalıydılar. Özellikle, yetişkinlere nazaran daha hassas olan çocukların, zararsız olduklarını düşünerek oynayabilecekleri bu tür aygıtların tehlikelerinin bütün yönleriyle farkında olmaları yetkililerce sağlanmalıydı. Mevcut davadaki güvenlik kusurları, askeri personelin infilak etmemiş olan mühimmatın yerinin tespit edilmesinde ve yok edilmesindeki ihmali aşmıştır.

Ayrıca, gözlemlenen kusurların ciddiliği göz önüne alındığında, başvuranın oğlunun yaşam hakkının ihlal edilmesi, sadece tazminat ödenerek telafi edilememiştir. Bu nedenle başvuran, Hükümetin iç

hukuk yollarının tüketilmemesine ilişkin itirazında dayandığı telafi edici hukuk yollarını kullanmadığı için eleştirilemez. Dolayısıyla, Hükümetin ilk itirazı bu bağlamda reddedilmiştir.

Sonuç olarak, ulusal yetkililerin, başvuranın kendisi tarafından yapılması gereken herhangi bir eylemden ayrı olarak, atış alanının yakınında yaşayan insanların yaşamlarını korumak amacıyla gerekli tedbirlerin acilen alınmasına ve oğlunun ölüm nedenine ve bu bağlamda kendiliğinden başlatılan bir işlem aracılığıyla herhangi bir sorumluluğa ilişkin başvurana bir açıklamada bulunmaya yönelik yerine getiremedikleri bir yükümlülükleri bulunmaktaydı.

*Sonuç:* ihlal (iki oya karşılık beş oyla)

41. madde: manevi tazminat olarak 50.000 avro; maddi tazminat talebi reddedilmiştir.